

Дата: 12.03.2024р.

Урок: Музичне мистецтво

Клас: 7-А

Тема: Музика театру.

Мета. Ознайомити з особливостями театральної музики та її жанрами, надати знання про класифікацію жанрів театральної музики, розглянути приклади музики до театральних вистав, визначити особливості жанрів опери й оперети, навести при-клади сучасних оперних театрів, спробувати знайти відмінності між класичними музично-театральними жанрами та визначити спільні риси між ними, ознайомити із творчістю композиторів І. Кальмана, А. Хачатуряна.

Розвивати вміння учнів уважно слухати музику та визначати особливості музично-театральних жанрів, розвивати вміння аналізувати музичні твори різних жанрів, розвивати вміння виконувати пісні під фонограму.

Виховувати інтерес до музично-театральних жанрів, до музики в театрі, ціннісне ставлення до творів І. Кальмана, А. Хачатуряна.

Хід уроку

Перегляд відеоуроку за посиланням <https://youtu.be/Z1iOiO3RRV0> .

1. Організаційний момент. Музичне вітання

<https://youtu.be/sMtNHusaTu0> .

2.Актуалізація опорних знань.

- Кого називають бардами?
- Що ви знаєте про історію розвитку бардівської пісні?
- Які характерні риси притаманні бардівським пісням?
- Яка пісня бардів вас вразила найбільше? Чому?

3. Мотивація до навчання. Повідомлення теми уроку.

4. Новий матеріал для засвоєння.

4. Новий матеріал для засвоєння.

Театр - (від грецького - місце видовища) - вид мистецтва, що відображає життя в сценічній дії, яку виконують актори перед глядачами, а також установа, що здійснює сценічні вистави певним колективом артистів.

Одеський національний академічний театр опери та балету

Театральна музика – музика в будь-яких театральних спектаклях, тобто як в постановках театру музичного (опера, балет, оперета, музична драма, музична комедія), так і драматичного.

Основні жанри театральної музики

- Опера
- Оперета
- Балет
- Мюзикл

Словник музичних термінів

Опера - (італ. *opera* – «дія», «праця», «твір») – музично-драматичний жанр, що ґрунтується на синтезі музики, слова, дії. В опері сценічна дія органічно поєднується з вокальною (солісти, ансамблі, хор), та інструментальною (оркестр) музикою, досить часто – з балетом і пантомімою, образотворчим мистецтвом (гримом, костюмами, декораціями, світловими ефектами, піротехнікою тощо). У більшості випадків опери пишуться за літературними сюжетами. Основою вокальних номерів є текст, який називається лібретто. Опера може складатися з кількох дій, дії можуть поділятися на сцени.

Оперета - (італ. *operetta* – маленька опера) – музично-сценічна вистава переважно розважального характеру, що поєднує монологічне і діалогічне мовлення з вокальною та інструментальною музикою, танцювальне мистецтво й естрадні прийоми. Оперети пишуться на комічний сюжет, музичні номери в них коротші, ніж у оперних. В цілому музика оперети носить легкий, розважальний характер, однак на пряму наслідує традиції академічної музики.

«Наталка Полтавка»

Мюзикл - (від *англ. musical play* — музичний спектакль) — музично-сценічна вистава, в якій поєднуються різноманітні жанри і виражальні засоби естрадної та побутової музики, хореографічного, драматичного і оперного мистецтва.

Від оперети відрізняється наскрізним драматургічним розвитком, використанням вокально-хореографічних ансамблів, драматичним змістом.

Балет (італ. *ballare* — танцювати) — вид сценічного мистецтва, танцювальна театральна вистава, у якій музика поряд з танцем відіграє важливу роль у розвитку сюжету і створенні відповідного настрою; синтетичний вид сценічного мистецтва, в якому зміст вистави розкривається в основному засобами танцю, міміки і музики.

Різновиди опер

- **Оперета (маленька опера)** - музично-сценічна вистава переважно розважального характеру, що поєднує монологічне і діалогічне мовлення з вокальною та інструментальною музикою, танцювальне мистецтво й естрадні прийоми
- **Опера-буффа (жартівлива опера)** - італійська комічна опера, що виникла на основі інтермедій та народно-побутової пісенної традиції.
- **Зінгшпіль (німецька комічна опера, де спів і танці чергуються з розмовними діалогами. Типовими для зінгшпіля були побутові сюжети, інколи з елементами казки)**
- **Опера-комік (комічна опера)** - французька комічна опера, що спирається на ярмаркові вистави

Одним із засновників та
найвизначнішим
представником австрійської
оперети є угорський композитор
Імре Кальман.
У його творчому доробку
20 оперет,
симфонічні твори,
інструментальні п'єси, романси.

Фіалка Монмартру — оперета Імре
Кальмана
Прем'єра відбулася
21 березня 1930 року у Відні,
в театрі Йоганна Штрауса.
Монмартр – це відома вулиця Парижу.
На якій збираються художники, поети,
письменники, артисти.

Арія з оперети “Фіалка Монмартру” «Карамболіна»

https://youtu.be/kgCWcnG_tXI.

Оперета «Принцеса цирку» «Арія Містера Х»

<https://youtu.be/cy6f5hbdrWM>.

За мотивами оперети було знято фільм «Містер Ікс». Кінострічка мала великий успіх, а оперета І. Кальмана «Принцеса цирку» увійшла до репертуарів багатьох музично-драматичних театрів світу. Музика відіграє

надзвичайно важливу роль у балетах. За допомогою звуків, пластики і танцю глядачеві передається зміст твору. Музика і танець тут перебувають у єдності. Прикладом цьому може бути балет А. Хачатуряна «Гаяне». Музика композитора відзначається національним колоритом та яскравими вірменськими народними мелодіями. Візитівкою А.Хачатуряна є його відомий «Танець із шаблями», завдяки якому в багатьох країнах світу за композитором утвердилося жартівливе ім'я «містер Танець із шаблями».

А. Хачатурян. «Танець із шаблями» з балету «Гаяне»
<https://youtu.be/otwQwo3ALLs> .

Фізкультхвилинка <https://youtu.be/baeaXDtNzFw> .

Поспівка Вправи для розвитку музичного слуху та голосу
https://youtu.be/p_4GRka2sgI .

Розучування пісні. «Тече вода з-під явора», сл. Т. Шевченка, муз. О.Злотника <https://youtu.be/Gj17oI8EJ8Y> .

5.Узагальнення вивченого матеріалу

- Назвіть характерні особливості театральної музики.
- Про які різновиди опери йшлося на уроці?
- Назвіть характерні риси оперети.
- Розкажіть про оперети І. Кальмана.
- Яка арія вам сподобалася?
- Який шедевр А. Хачатуряна ми слухали?
- У чому особливість музики композитора?

6.Домашнє завдання. Поспостерігайте, чи лунає музика оперет на радіохвилях та чи транслюються вони на телеекранах.

Виконайте тестові завдання до уроку «Музика театру» за посиланням <https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=7058582> Вказуйте прізвище, ім'я та клас. Успіхів!

Рефлексія

Повторення теми “Обробка народної інструментальної музики”.